

Więzieni :

Żołnierze partyzanci por. cc. A. Pilcha i ppor. Zdz. Nurkiewicza z zgrupowania Stołpecko – Nalibockiego, (pułku „Palmiry – Młociny”) 27 puł. AK, którzy zostali pojmáni, aresztowani, byli torturowani, prześladowani, więzieni, inwigilowani i poszukiwani.

Represjonowani przez wojenne i powojenne władze komunistyczne ZSRR i Polski Ludowej jak: KGB, NKWD, Informację Wojskową, (I.W.) MBW, Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, ich sądy; („czerwone sądy wojskowe”), UBP – Urzędy Bezpieczeństwa Publicznego, Milicję, UB, SB/MO i inne komunistyczne tajne służb działające od 1944 do 1989. Przeprowadzano (pokazowe) procesy polityczne. Część z wykazanych partyzantów zrehabilitowano, część na rehabilitację dalej czeka.

Zapis alfabetyczny

1. **St. uł. Awdankiewicz Jan.** Aresztowany przez Informację Wojskową, NKWD. Zesłany na Workuję i do Karskich Wrót ZSRR. Nie zrehabilitowany. / Przydział: 27 puł., szw. LKM, CKM./
2. **Kpr. Andrzejewski Stanisław – Jamnik.** W latach 1945 – 1960 r. prześladowany, zatrzymywany przez Informację Wojskową / MBP / UBP / UB Zielona Góra. Po latach uwolnił się od prześladowców. Objęty został amnestią państwową. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: Żandarmeria, 27 puł. AK. /
3. **Plut. pchor. Bielański Ryszard – „Rom”.** W latach 1945/1956 prześladowany, inwigilowany – sprawdzana przychodząca prywatna korespondencja i ta z Warszawy. Zatrzymywany przez MBP/UB w Babiętach i w Szczytnie. Wiosną 1948 roku aresztowany, przesłuchiwany, torturowany, zastraszany przez 10 dni na posterunku PUBP w Szczytnie. Wraz z por. „Doliną” ukrywał tajne archiwum AK oddziału. Po latach uwolnił się od prześladowców. Nie wszczął procedury sądowej. /Przydział: lasy kieleckie: / kawaleria 27 puł. / szwadron „Kampinos”, osobista ochrona por. cc. A. Pilcha „Doliny” w rejonie kielecki w m-c. styczeń 1945r./
4. **Kpr. Celmer Ryszard vel Brzozowski – „Brzoza”.** (Jego ojciec kpt. WP zamordowany w Katyniu.) Końcem stycznia 1945 roku został aresztowany, torturowany przez NKWD / MBP w Radomiu. Po trzech miesiącach, pobity i skaleczony został zwolniony. Swojego prawdziwe ujawnienie dokonał końcem 1947 roku. Nigdy nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 3 komp.78 pp./
5. **Kpr. Chomicz Jan – „Janek”** kpr. Aresztowany przez UB 18.11.1948r. Wyrok otrzymany od „Sądów Czerwonych”: 7 lat więzienia za walkę w AK. Został zrehabilitowany. / Przydział: 3k / 78pp. /
6. **St. uł. Dorociński Jan – „Brzeg”.** (Cała jego rodzina była w AK.) W latach 1945 / 46 aresztowany, torturowany w PUBP w Opocznie. Skazany na 2 lata. Wyszedł 24.05.1955r.. Poszukiwany przez bezpiekę za udzielenie schronienia ppor. Zdz. Nurkiewiczowi i st. uł. U. Koczarskiej we wieś Brzustówek. Nigdy nie został zrehabilitowany. / Przydział: 27 puł. AK./
7. **Wach. Downar Konstanty – „Łatwy, Tatar, Kostek”** Zatrzymany – Luboń, 1946/1947, torturowany przez Informację wojskową / MBP. Otrzymał wyrok od sądu wojskowego: Kara śmierci. Wyrok wykonano – Poznań. (D-ca oddziału PZW „Maria.”) Po latach został przez córkę Elżbietą pośmiertnie zrehabilitowany. /Przydział: 27 puł. AK./
8. **Kpr. Downar Wincenty – Wir.** Po powrocie z niewoli (Niemcy) zostaje aresztowany w lipcu 1953r., torturowany, bity po głowie, genitaliach przez funkcjonariuszy UB w Rzepinie na Pomorzu koszalińskim (Słupsk)/ Po aresztowaniu nachodziona nocami mieszkanie rodziny Downarów, przeprowadzając rewizję i dokonując dotkliwej represji. Po wyroku Sądu Wojskowego z dn. luty 1954r. został wykorzystywany w karnej kompani górniczej na Górnym Śląsku, praca przy wydobywaniu węgla przez 18 godzin na dobę. Siedział w więzieniu aż do śmierci Bolesława Bieruta. Wyszedł końcem 1956 roku, później objęty amnestią. Zaraz po wyjściu z więzienia nie chodził. Żona sanit. uł. Janina Downar sanitariuszka 27 puł. AK. Otrzymał wyrok 6 lat. Przez żonę Janinę i trzy córki w 1992 pośmiertnie zrehabilitowany. / Przydział 27 puł. AK./
9. **Kpr. Drzewicki Witold – Zawisza.** Z-ca komendanta placówki WiN 1946/47r. wieś Skroby pow. Końskie. Aresztowany przez Informację Wojskową / MBP otrzymał od Sądu Wojskowego wyrok 10 lat. Nie zrehabilitowany. Nie wszczęła procedury sądowej. /Przydział: 27 puł. AK. /
10. **St. wach./ppor. Gottwald Adam – Ady.** Aresztowany w marcu 1945 przez Informację Wojskową / MBP. Bity i torturowany na UB, więziony w Łodzi do czerwca 1945r. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: z-ca. d-cy. szw. zwiadu konnego wach. St. Bazarewicz. 27 puł. AK./
11. **St. uł. Grygorcewicz Kazimierz – Kazik.** Aresztowany i torturowany przez bezpiekę (NKWD), zabity przez UB w Warszawie na ul. Rakowickiej w 1947 roku. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 27 puł. AK./

12. **Wach. Halaba Jan – „Klon”.** Pojmany, torturowany przez Informację Wojskową / MBP. (z-ca. d-cy. PZW – Polski Związek Wojskowy „Maria”) Otrzymuje z sądu wojskowego Wyrok 5 lat. Wyrok odsiedział więzienie Poznań. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 27 puł. AK./
13. **Uł. Hasiuk Witold – Wito.** Po wojnie aresztowany i skuty przez Informację Wojskową / MBP, za walkę AK. Po aresztowaniu zesłany w głąb ZSRR, Sybir na Kołymę. Po wojnie powrócił w 1960r. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 27 puł. AK./
14. **Plut. Ignatowicz Czesław – Karmazyn, Żbik.** (Rusznikarz w oddziale.) Po wojnie walczy w oddziałach por. / gen. „Szarego” – Antoniego Hedy. Aresztowany przez NKWD / UB. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 27 puł. AK. /
15. **St. uł. Jabłoński Jan – Karmazyn II.** W styczniu 1945 aresztowany i torturowany przez NKWD. Skazany na więzienie. Wyszedł 02.07.1947r. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. /Przydział: 27 puł. AK. /
16. **St. uł. Jakubowska Halina – Bibik vel Downar** zd. Kłaczewicz ps. „Kalina” / sanitariuszka – lazaret. W oddziale podziemia niepodległościowego PZW „Maria” (1945/46r.) W latach 1946/47 aresztowana, torturowana i bita przez funkcjonariuszy Inf. Wojsk. / MBP. Od „Sądów Czerwonych” wojskowych, będąc w ciąży z przyszłą córką Elżbietą, z torturowana otrzymała ciężki wyrok 6 lat więzienia. Odsiedziała ponad 3 lat. Urodziła w więzieniu córkę Elżbietę. Po latach zrehabilitowana przez córkę. Pośmiertnie odznaczona K. K. OOP. /Przydział 27 puł. AK./
17. **Plut. Karpowicz Piotr – Topór.** Aresztowany, torturowany SB/MO Poznań/Wrocław. Za walkę w kawalerii AK z bandą rabusiów z czerwonej partyzantki na Kresach w Dubnikach i Sobkowszczyźnie otrzymuje od „Sądów Czerwonych” Karę śmierci. Wyrok wykonano. Do dzisiaj nie zrehabilitowany. Powód: brak najbliższej rodziny w Polsce. / Przydział: 27 puł. AK i żandarmeria zgrupowania./
18. **St. uł. Kosowicz Paweł – „Orzechowski”.** (Syn pułku, Orłęta Rakowskie. Cała jego rodzina była w AK.) W latach: 1945 – 1960 r., nachodzony, prześladowany, zatrzymywany przez Informację Wojskową / MBP / UBP / UB Zielonej Górze, za zbieranie i archiwizowanie dokumentów zgrupowania Stołpecko – Nalibockiego: oraz pisanie artykułów do prasy o oddziale kierowym i kawalerii. Po latach uwolnił się od prześladowców. Chroniąc rodzinę nie wszczął procedury sądowej. /Przydział: 27 puł. / szw. CKM AK. /
19. **St. uł. Kupść Witolad vel Stanisław Leszczyński – „Łoś, Wicher”,** Po wojnie w powiecie Opoczyńskim aresztowany przez Informację Wojskową / milicję, od 1945 przetrzymywany, torturowany. Po wyjściu inwigilowany. Uwolnił się od prześladowców. Nie wszczął procedury sądowej. /Przydział: 27 puł. AK./
20. **St. uł. Koczarska Urszula – „Cięciwa, Baśka, Ula”.** Prześladowana od 1945 – 1960 r. Zatrzymywana przez SB/MO w Krakowie na kilka dni. Zastraszana, szykanowana, a później przez długie lata inwigilowana. Ułan „Ula” poszukiwana przez bezpiekę była od wiosny 1945 roku. W 1957 roku została odnaleziona przez MBP/ SB/MO Zielona Góra, Warszawa, Kraków. Po długich latach uwolnił się od prześladowców. Emigruje, ucieka z PRL w 1976 roku do Wiednia. Zamieszkała w Kanadzie. Nie wszczęła procedury sądowej. Osobista sanitariuszka / ułan w sztabie dowództwa chor./ppor. „Nieczaja”. /Przydział akowski: Poczet dowódcy 27 puł. AK./
21. **Sierz. Łojko Antoni – Karol.** Aresztowany przez NKWD w 1944r. wywieziony na zsyłkę Sybir. Powrót do PRL-u / repatriant: 17.09.1948r. Nie zrehabilitowany. Nie wszczęła procedury sądowej./ Przydział komp. CKM ppor. Jara i żandarmeria konna w zgrupowaniu AK./
22. **Uł. Maculewicz Jan.** Aresztowany dn. 10.05.1945r. torturowany przez PUBP/MO pow. Opoczno. Więziony do 20.06.1945r. Poszukiwany w związku z ściganiem przez bezpiekę por. Doliny i Nieczaja. Nie zrehabilitowany. Nie wszczęła procedury sądowej. / Przydział zwiad konny szw. wach. St. Bazarewicza, 27 puł. AK./
23. **Por. ks. prof. Okoński Stefan vel Wyszyński Stefan – „Radwan III”.** Aresztowany, 09. 1953r. Prześladowany przez komunistów, osadzony w więzieniu klasztornym. Zwolniony w maju 1956 r. później podsłuchiwany dalej, dotkliwie inwigilowany w PRL. Zrehabilitowany. Późniejszy J.E. ks. Prymas Polski, kardynał. W partyzantce, ksiądz st. kapelan / Przydział: w oddziałach leśnych pułku „Palmiry – Młociny” i szpital w Laskach.
24. **St. strz. Niedźwiedz Władysław – „Blizna”.** Powstaniec Warszawski, po załamaniu Powstania na Pradze przedziera się do oddziałów w Puszczy Kampinoskiej, bierze udział w ich akcjach do bitwy pod Jaktorowem włącznie. Po bitwie w składzie oddziału partyzanckiego por. Doliny aż do Gór Świętokrzyskich. Zatrzymywany przez informację wojskową. Bezpośrednio po wojnie nie ujawnia się,

zmienia nazwisko na Niedźwieński, co pozwala mu zmylić trop bezpieki. / Przydział: 3 komp. ppor. „Opończy” Waleriana Żuchowicza w 78 pp./

25. **Ppor. Nurkiewicz Zdzisław vel Narkiewicz – „Nieczał”**. (Cała jego rodzina w 1941r. zesłana w głąb ZSRR.) Poszukiwany od 1944 roku przez władze ZSRR i prokuratorów z Moskwy. Poszukiwany także z nakazu ambasadora ZSRR gen. P. Ponamarienki. W styczniu 1959 roku zostaje podstępnie aresztowany, więziony torturowany, bity łańcuchami po plecach i nogach przez MSW – SB/MO. Od sądów czerwonych otrzymuje Kara Śmierci, po roku zamienioną na 15 lat więzienia. Wychodzi po 10 ½ roku. Chodzi o lasce, kuleje od tych łańcuchów. Pośmiertnie zostaje zrehabilitowany przez syna Maciej; marzec 2005r. / Przydział: 27 puł. AK, ostatni dowódca wspomianej kawalerii AK./
26. **Wach. Pacejkowicz Józef vel Dembiński – „Groźny, Mściciel, Jurand”**. Został aresztowany 1946. (Był przy ukryciu archiwów oddziału z por. „Dolina”. Tego szukało MBP i NKWD. Przesłuchiwany w więzieniu, ciężko maltretowany, torturowany w: MBP, I. W. Siedząc w więzieniu zmasakrowany na UB, popełnia samobójstwo w więzieniu dnia 26.02.1949 r. Areszt odbywał w UB Prudnik, / PUBP. Wcześniej objęty jak wszyscy akowcy poddał się amnestii, ale zaraz po ujawnieniu ponownie podstępnie aresztowany. Nie wszczęto procedur sądowych, nie zdążono. Nie zrehabilitowano dzielnego bohaterskiego partyzanta kawalerzystę. / Przydział: 27 puł. AK./
27. **Pieprzyk Józef, oficer: (ppor.?) Komendant** rejonu – pow. Stonim. Wcielony w czerwcu 1944 roku do sztab d-ctwa por. cc „Doliny” A. Pilcha. Po wojnie (1945) aresztowany w Poznaniu przez Informację Wojskową / MBP. Torturowany, bity przez UB za pomoc w melinowaniu w Wielkopolsce partyzantów „Domińiaków”. Po roku zwolniony. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: sztab d-ctwa. zgrupowania Stołpecko – Nalibockiego, pułku „Palmiry – Młociny” AK.)
28. **Uł. Pietrucka Alina – Genowefa. (Tarajkowicz)**. Aresztowana w Żyrardowie w 1945r. przez Informację Wojskową. Przewieziona i więziona, torturowana, bita w więzieniu Warszawie na UB ul. Rakowicka. Po roku wyszła z aresztu. Nie zrehabilitowany. Nie wszczęła procedury sądowej. / Przydział: 27 puł. AK. /
29. **Kpr. Pietrucki Edmund – Modrzew**. Aresztowany przez NKWD, Informację wojskową w Żyrardowie 1945r. Przewieziony do Warszawy na UB, Rakowiecka. Przesiedział torturowany do 1946r. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 27 puł. AK./
30. **Plut. Piszczek Stanisław – „Pogoń”**. (Cała jego rodzina była w AK.) Aresztowany w lipcu 1945 roku NKWD, przesłuchiwany i terroryzowany przez sowieckie NKWD. Wieziony pociągiem do sądu ucieka czerwonemu konwojowi (4 strażników) tym samym ratuje życie. Po ucieczce wraca w kieleckie i wstępuje do Win. Walczy z Czerwoną Władzą u boku por./gen. „Szarego” A. Hedy do 1947 roku. Ujawnia się PUBP w kwietniu 1947. Otrzymuje nakaz stałego meldowania się. Ma stały nadzór UB/MO, który zakończy w 1956 roku po śmierci Bolesława Bieruta. Później jest stale inwigilowany. Uwolnił się od prześladowców. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 27 puł. AK./
31. **St. uł. Podgóreczny Maria – „Żbik”**. Zimą 1945 aresztowany i terroryzowany przez sowieckie NKWD w pow. Opoczno. Po aresztowaniu otrzymuje od „braci” Sowietów (z Armii Czerwonej) wyrok: Kara Śmierci. Udaje mu się uciec, tym samym ratuje życie. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 27 puł. AK, chorąży sztandarowy kawalerii chor. „Nieczał”./
32. **Plut. Popławski Kazimierz – Kosynier**. Aresztowany, torturowany (odbite nerki). Zatrzymany zostaje na procesie Zdz. Nurkiewicza gdyż nie zeznaje przeciw swojemu dowódcy lecz go broni. Zemsta komunistów jest straszna. Na swingowanym procesie karnym w Poznaniu (podstawiono „lewych” świadków), niesłusznie otrzymuje karę śmierci, później zmienioną na 15 lat więzienia. Ciężko chory wychodzi z więzienia w 1969 r. Dzisiaj córka Ewa z rodziną jest w trakcie długo przeciągającego się procesu o słuszną ojcowską rehabilitację. / Przydział: 27 puł. AK./
33. **Kpr. Polak Stanisław – „Staś”**. Po wojnie pojmany przez Informację Wojskową, MBP, zamordowany przez UB w 1950 r. za walkę w oddziale kresowym AK. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 27 puł. AK. /
34. **Mjr. ks. Praczyński Bolesław – „Pracz”** / Ojciec Franciszkanin – Gwardian. W AK starszy kapelan. Po wojnie poszukiwany przez NKWD / MBP i Informację Wojskową. W dniu 22.10.1950 roku w Warszawie niespodziewanie i podstępnie aresztowany przez organy komunistycznego państwa – Informacja Wojskowa / MBP, bity i torturowany na UB. Po swingowanym procesie „Sądu Czerwonych” zostaje za walkę w kawalerii akowskiej chor. Nurkiewicza skazany na 3 lata ciężkiego więzienia. Po odbytej karze wraca w dniu 05.02.1953 roku do swojej parafii. Ksiądz kapelan „Pracz” nigdy nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 27 puł. AK w zgrupowaniu Stołpecko – Nalibockim i pułku „Palmiry – Młociny”./
35. **St. uł. Lewin Ryszard – „Luźny”**. (Jego mama Karolina i rodzina w oddziale AK, sanitariuszka.) Aresztowany NKWD 01.12.1943 ucieka. Po wojnie i po skończonych studiach, siłą wzięty do wojska w

- „Kamasze” 1952 – 1960. Zimą 1958/59 wezwany do Pałacu Mostowskich do Prokuratury, tam zastraszany i przesłuchiwany w sprawie prowadzonych walk z partyzantką czerwoną na kresach i oskarżeń rzucanych na ppor. „Nieczaja” w 1959 roku. Po tych wezwaniach i represjach wyrzucony z wojska przez prokuraturę, wywiad wojskowy. Dopiero w latach (1996) zrehabilitowany. / Przydział: 27 puł. AK./
36. **Uł. Róg Franciszek – „Wujek”.** (Cała jego rodzina w AK.) W latach 1945 / 46 aresztowany, torturowany w PUBP w Opocznie. Skazany na 1 rok w zawieszeniu. (Szwagier Jana Dorocińskiego.) Poszukiwany przez bezpiekę za udzielenie schronienia ppor. Zdz. Nurkiewiczowi i st. uł. Urszuli Barbary Koczarskiej. Nigdy nie został zrehabilitowany. / Przydział: 27 puł. AK./
37. **Strz. Rutkowski Tadeusz – Tadek.** Aresztowany 09.05.1945 PUBP pow. Opoczno w związku z poszukiwaniem w tym terenie dowódców kresowych (por. „Doliny”) i chor. „Nieczaja”. Więziony i torturowany terroryzowany do 1946r. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: II komp. 78 pp./
38. **Plut. Skurat Antoni – Delfin.** (Cała jego kresowa rodzina była w AK.) Aresztowany przez NKWD – Informację Wojskową po powrocie z Niemieckiej niewoli w czerwcu 1945 roku. Więziony, dotkliwie torturowany przez NKWD i UB zesłany na Sybir ZSRR. Powrócił końcem 1946 roku. Cała kresowa rodzina była w AK. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 27 puł., szw. LKM, CKM./
39. **Szajek Elżbieta.** (Jej cała kresowa rodzina była w AK.) Córka partyzancka; wach. Kostka i uł. Kaliny. Już, jako małe dziecko, represjonowana, więziona przez MBP/UB w areszcie w Poznaniu 1947 / 1952. / Obecnie: członek ŚZZAK – 2011r. /
40. **St. uł. Waraksa vel Warakso Jan – „Stach, Komar”.** Aresztowany w 1945 roku za walkę w AK i ruchu niepodległościowym w Międzyrzecz – Luboń, PZW „Maria”. Za walkę o niepodległość Polski skazany przez Sąd Wojskowy na Karę Śmierci. Wyrok wykonano w Poznaniu w 1947r. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 27 puł. AK. /
41. **Kpr. Waraksa vel Warakso Donat – „Donek”** Aresztowany w 1945 roku za walkę w AK i ruchu niepodległościowym w Międzyrzecz – Luboń, PZW „Maria”. Za walkę o niepodległość Polski skazany przez Sąd Wojskowy na Karę Śmierci. Wyrok wykonano w Poznaniu w 1947r. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 27 puł. AK. /
42. **Uł. Zdanowicz Czesław – „Nieśmiały”.** (Jego cała kresowa rodzina była w AK.) Ukrywał swoją tożsamość, bycia akowcem do 1960 roku. Po ujawnieniu się, zastraszany, nachodzony, inwigilowany przez SB/MO. Jego żona sanitariuszka w oddziale także represjonowana jak i cała kresowa rodzina Zdanowiczów. / Przydział: 27 puł. AK./
43. **Uł. Zdanowicz Zenon – Drzo.** Aresztowany w 1949r. przez MBP / UB. Otrzymuje od Sądów Czerwonych za przynależność do AK 10 lat więzienia. Więzień polityczny. Nie zrehabilitowany. Nie wszczął procedury sądowej. / Przydział: 27 puł. II szw. LKM, CKM./

Kontakt uzupełniający zapis: e-mail: zapolski@ak-kresy.pl
lub zapnurkm@op.pl

Proszę o podanie innych pokrzywdzonych żołnierzy partyzantów zgrupowania Stołpecko – Nalibockiego.

Dane z archiwum prywatnego: M.D. Zapolski/ N. T. 18.09.2011r.